

До
Председателя на научното жури,
определено със Заповед № Р 109-189/15.03.2023 г.
на Ректора на Медицински университет – Варна
ул. „Марин Дринов” №55, 9002 – Варна

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. Мария Ангелова Цанева д.м.

по процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС “Доктор” на *д-р Диана Гочева Господинова*, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, и научна специалност “Съдебна медицина” – докторант на самостоятелна подготовка към Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, Факултет по медицина, Медицински университет – Варна, и решение на ФС по протокол №83/06/03.2023 г. на Факултет „Медицина” и заповед № Р 109-189/15.03.2023 г. на Ректора на Медицински университет – Варна, ул. „Марин. Дринов” №55, 9002 - Варна, съм определена да изготвя становище по описаната процедура.

Приложено представям: Становището си по дисертационен труд на тема „Ролята на медицинската помощ при определяне на медико-биологичната квалификация на телесни повреди” за присъждане на ОНС “Доктор” на *д-р Диана Гочева Господинова*.

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт.

Професионално направление 7.1. Медицина.

Научна специалност “Съдебна медицина”, към Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, Факултет „Медицина“ на МУ-Варна.

Научен ръководител: доц. д-р Вилиам Доков, д.м., Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, Факултет „Медицина“ на МУ-Варна.

Изготвил становището: Проф. Мария Ангелова Цанева д.м.

Научна специалност „Обща и клинична патология”

Адрес и контакти:

Пощ. адрес: 9009, гр. Варна, кв. Победа ул „Тодор Радев Пенев“ 11, вх.3 ет.2. ап. 2

Ел.адрес: mtzaneva@hotmail.com

GSM: 0897630496

Подпис:

Варна 25.04.2023 г.

I. Данни за процедурата

Д-р Диана Гочева Господинова е хоноруван асистент в Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология и лекар - специалист съдебна медицина в Клиниката по съдебна медицина към УМБАЛ „Св. Марина“ Варна. Тя е зачислена като докторант на самостоятелна форма на обучение за придобиване на научна и образователна степен „Доктор“ по научната специалност „Съдебна медицина“ със заповед за зачисляване на Ректора на МУ-Варна №Р-109-453/20.10.2021 г.

Представен е и протокола за успешно положен изпит за докторантския минимум. На основание Решение от заседание на Факултетен съвет при Факултет „Медицина“ към МУ - Варна по протокол №83/06/03.2023 г. и заповед № Р 109-189/15.03.2023 г. на Ректора на МУ-Варна, д-р Диана Господинова е отчислена с право на защита. Представените от кандидата комплект материали на електронен носител са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и на ПРАС МУ-Варна.

II. Биографични данни и кариерно развитие

Докторантът д-р Диана Гочева Господинова е родена на 23.05.1969 год. в гр. Стара Загора. През 1994 г. завършва ВМИ Стара Загора – магистър по медицина и до 2000 г. работи като ординатор ОБ Казанлък. От 1995 до 2001 г. е специализант по съдебна медицина във ВМИ - Стара Загора и МУ- Варна, а от 2002 г. до 2022 г. е редовен асистент в Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология в МУ - Варна. През 2002 г. е защитила специалност по „Съдебна медицина“. Д-р Господинова преподава на студенти от специалност „медицина“ и „дентална медицина“ и на студенти от Медицински колеж - Варна.

Докторантката е член на Българското дружество по съдебна медицина, на Български лекарски съюз и е вещо лице към Варненски Апелативен съд.

Има представени 3 статии по темата на дисертацията.

Към момента д-р Господинова има 26 години трудов стаж като лекар и 20 години като асистент по специалността „Съдебна медицина“.

Тя има отлично ниво на владеене на руски език и добро ниво на английски език.

III. Структура на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на д-р Диана Господинова е в обем от 189 страници с 5 приложения и е онагледен с 30 фигури, 30 таблици и 3 фотоснимки. Библиографията обхваща 190 литературни източника, от които 94 на кирилица и 96 на латиница.

Трудът е написан на отличен български език, структуриран според стандартните изисквания в десет глави: Въведение, Литературен обзор, Цел, задачи, хипотези, материал и методи на проучването, Резултати и обсъждане, Изводи, Заключение, Препоръки, Приноси, Библиография и Приложения.

Представени са и статиите, свързани с дисертационния труд и списъка с използваната литература.

Технически дисертацията е оформена според изискванията, библиографията е изчерпателна, актуална и обхваща най-съвременните източници по темата.

Актуалност на темата

Честотата на телесните повреди показва една постоянна тенденция към нарастване, което означава, че проблемът е актуален и днес. По данни на Световната здравна организация те се явяват едни от най-честите причини, засягащи здравето на

хората, което налага необходимостта от преоценка ролята на оказаната лекарска помощ в случаите с виновно причинени увреждания на здравето.

Литературен обзор /69 стр./

Д-р Господинова ни въвежда в темата като дава определение на понятието телесна повреда и разглежда различните ѝ степени: лека, средна и тежка. Напълно изчерпателно тя представя конкретните медико-биологични признаци за телесна увреда. Докторантката прави подробен анализ на текстовете, относно телесните повреди в наказателния кодекс, в Наредба № 2 за съдебномедицинските, съдебно-психиатричните и съдебно-психологични експертизи на телесните повреди и Постановление № 3 от 27.09.1979 г. Д-р Господинова в детайли разглежда диагностичните и лечебни мероприятия, свързани с медицинската дейност при травми от телесни повреди, посочва етапите на тяхното осъществяване в зависимост от мястото, където се оказва медицинската помощ и представя основните групи медицински документи, издавани при оказване на болнична и извън болнична медицинска помощ. Разглежда предимствата и недостатъците на най-популярните и прилагани в практиката анатомични скали с цел определяне на тежестта на увредата.

Д-р Господинова обоснова необходимостта от настоящото проучване с цел категоризиране на телесните повреди в зависимост от оказана медицинска помощ.

Цел и задачи на дисертационния труд /2 стр./

Целта е ясно формулирана: Да се оцени ролята на лекарската помощ при определяне на медико-биологичната квалификация на телесните повреди и да се предложат критерии и алгоритъм за отразяването ѝ в съдебномедицинската експертиза. Формулирани са 6 конкретни задачи.

Материал и методи на изследване /13 стр./

Д-р Господинова посочва базата за реализиране на изследването: Клиниката по съдебна медицина към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД Варна; отделение по съдебна медицина към МБАЛ гр. в Шумен и отделение по съдебна медицина към МБАЛ гр. Добрич. Обект на изследването са експертизи по писмени данни за периода от 01.01.2015 до 31.12.2020 г. в посочените по горе региони и експертизи от други съдебни райони, станали обект на допълнителна СМЕ в Клиниката по съдебна медицина на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД Варна. Дисертантът проучва данните от 3280 документа. Първият етап от проучването включва селектирани на експертизи, които отговарят на критериите на проучването. Вторият етап на проучването е върху селектираните групи експертизи с отчитане по предложена скала на конкретни показатели, определящи лекарската помощ при едновременна съпоставка с резултатите от критериите на първия етап. Използвани са различни скали за оценка на тежестта на увредата: диагностична скала, Trauma scoring systems, лечебна скала. Авторката използва разнообразни статистическите методи: статистическа групировка на данните, алтернативен анализ, вариационен анализ, графичен метод, сравнителен анализ и метод за проверка на хипотези, които гарантират достоверност на получените резултати.

Резултати о обсъждане /80 стр./

С компетентност и задълбоченост д-р Господинова представя в началото подбора на експертизите по писмени данни и представя разпределението им по райони, години и по производство. Според обстоятелствата, при които е настъпил инцидента с причиняване на телесна повреда, те са разпределен в четири групи: транспортни

произшествия; умишлено посегателство върху телесната неприкосновеност - побой, вкл. в условията на домашно насилие, по хулигански подбуди, грабеж, самоуправство и др.; трудови злополуки; нещастни случаи при наранявания от недобре или неправилно стопанисвани обществени терени и сгради, увреждания от бездомни животни и др. Най-висок е относителният дял на експертните на телесна повреда след пътно-транспортни произшествия, като най-голям е броят им през 2020 г. Анализът на степента на телесна повреда показва, че леката степен преобладава, следвана от средната и най-ниска е честотата на тежката повреда. Най-съществената част от проучването е детайлният анализ на оказаната лекарска помощ по видове чрез подбрани критерии, отнасящи се до двете основни медицински мероприятия – диагностика и лечение, но изцяло през погледа на съдебномедицинската експертна дейност, или по-скоро на стоящите пред нея въпроси относно травмата и правната ѝ квалификация. Докторантката анализира собствените си резултати, критично ги сравнява с данните от литературата, което разкрива отличното познаване на нормативните документи.

Д-р Господинова оценява поотделно използваните скали и накрая прави сравнителен анализ и обобщена оценка на разглежданите системи. Този е най-същественият раздел от дисертацията и д-р Д. Господинова се е справила отлично.

Изводи и приноси на дисертационния труд /2, 2 стр./

Изводите на д-р Господинова са 8 на брой и се базират на цялостния анализ на информацията от литературния обзор, на собствените резултати и на обсъждането. Те са добре формулирани и отразяват съществена част от разделите на дисертацията. Авторът формулира редица препоръки с които ще се създадат предпоставки за унифициране на работата на съдебномедицинските експерти.

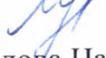
Приносите от дисертационния труд, изведени от Диана Господинова са общо 8, от които 4 са с теоретичен и 4 с приложен характер. Приемам приносите, тъй като теотразяват обективно резултатите от работата ѝ.

Авторефератът следва съдържанието на дисертационния труд. Подготвен е в обем от 64 стандартни страници и е съставен от части, които представят структурата и съдържанието, изложението, приносите и публикациите по дисертационния труд.

IV. Заключение

Дисертационният труд е представен в завършен и добре структуриран вид, отговарящ на изискванията на Закона за развитие на Академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника на МУ – Варна. Отчитайки актуалността и значимостта на темата, обемът и начинът на провеждане на проучването, обработката на материала, постигнатите резултати, изводите и препоръките, приносите с теоретичен и приложен характер, както и професионалното развитие и научните изяви, убедено заявявам на членовете на НЖ, че гласувам „за“ (положително) присъждането на д-р Диана Гочева Господинова на ОНС „доктор“ по научната специалност “Съдебна медицина”.

25.04. 2023 г.
гр. Варна

Изготвил становище:
Проф. д-р Мария Ангелова Цанева, д.м.